
BULETINUL SOCIETĂȚII POLITECNICE

PARTEA TECNICĂ

MODIFICAREA LEGEI CORPULUI TECNIC

DE
ION IONESCU

INGINER-ȘEF

Profesor la Școala de Poduri și Șosele.

În ziua de 29 Februarie 1912 s'a depus la Cameră un proiect de lege pentru modificarea unor articole din legea corpului tehnic, și anume articolele 10, 47, 48 și 49 privitoare la înaintări, la cadrele corpului tehnic, la efectivul cadrelor și la trecerea inginerilor din cadrul ordinar în cel detașat sau invers.

Lucrul acesta pare curios la prima vedere. Dela 1894 pînă azi, de cînd este în vigoare legea corpului tehnic, au trecut 9 Miniștri pe la Lucrările Publice, dintre cari patru de cîte două ori, și nici unul nu a găsit că legea numai putea rămîne așa cum o găsea; nici unuia nu i s'a atras atențiunea de către Inspectorii generali, Directori sau Șefi de Serviciu, că legea trebuie modificată sau schimbată. Cum se face apoi că nici un Ministru nu a observat că legea Corpului tehnic nu-i lasă nici o inițiativă sau elasticitate la făcerea înaintărilor, pentru ca să vie parlamentul să-i acorde acest lucru? Nu s'a auzit de nici un memoriu trimis de ingineri corporiilor legislative în contra lezei corpului tehnic, încît, cu drept cuvînt, mulți au fost surprinși cînd au văzut că avocați, medici, antreprenori cer modificarea unei legei organice a unui minister, care nu privea profesiunea lor!

După ce însă s'a dat în public proiectul de lege și expunerea lui de motive, mirarea a dispărut cu totul; totul s'a clarificat dintr'o dată cînd s'a citit articolele II și III din proiect:

Art. II. *Ca dispoziție pentru anul în curs, tabloul de avansări în cadrul serviciilor ordinare se vor face în cele trei grupe de Administra-*

țiuni în cursul lunii Martie, pe baza repartizărilor ce li se va face de către Ministerul Lucrărilor Publice a locurilor vacante ce sunt în grade.

Art. III. Orice dispozițiune din legile și regulamentele în vigoare contrarii legii de față sunt și rămân abrogate.

Este destul să mai adăogăm pe lângă acestea, că la depunerea proiectului de lege tablourile de avansări pentru anul în curs erau deja făcute, încă din Fevruarie, pe baza articolelor nemodificate din legea și regulamentul corpului tehnic, pentru ca să dezlegăm enigma. Reese de aci că tablourile nu erau bune, și că prin urmare ceiace se făcuse în Fevruarie trebuia distrus pentru a se face tablouri noi în Martie, după dispozițiunile din proiectul de lege, sau cu alte cuvinte putem spune că opinia publică tehnică nu se mai împacă cu actualul mod de avansare și că cere modificarea legii.

Lucrul acesta de altfel nu este nou; nemulțumiri s'au ivit chiar dela punerea în aplicare a legii, căci de fapt nu există lege care să mulțumească pe toată lumea. Cum are să fie mulțumit unul care vede că nu-i avansat, când se avansează alții; când vede că unul care i-a fost în urmă i-a eșit înainte, și când vede că se fac numai 5 avansări când sunt 10 locuri vacante? La nedumiriri de acestea mulți nu pot să răspundă, mulți nu vor să răspundă. Mi'aduc aminte că pe când eram la căile ferate nu-mi puteam explica de ce un inginer dela județ să iasă înaintea altuia dela calea ferată, când toată lumea știe că primul nu poate să înainteze mai repede ca cel de al doilea! Nu vedeam de ce s'ar pune mai sus un inginer dela portul Constanța decît unul din gara Sinaia, când toată lumea știe că primul este la un nivel mult mai scoborit de cît cel de al doilea! Nu vedeam de ce se găsește mai iscusit un inginer care face poduri de șosea decît unul care face poduri de cale ferată, când al doilea luptă cu mai mari greutateți, și când primul nu mai știe să calcueze eforturile de frinare și de șerpuire ale locomotivelor! Apoi, tot una este să întreții o linie ferată, sau o șosea, sau linia vapoarelor maritime!

Iată dar atîtea chestiuni la care cineva nu poate să răspundă sau dacă poate, preferă să nu găsească răspuns. Și pînă să se găsească adevărata cauză, cite discuțiuni prin birouri, prin berării, pe acasă, prin cluburi, prin presă, prin întruniri particulare la Societatea Politehnică, prin notițe sau articole în Buletin, etc. Din aceste discuțiuni apar candidați revizioniști pentru Comitetul Societății și în urmă chiar proiecte din inițiativă parlamentară, cerute «de marea majoritate a corpului tehnic»!

Faptul că inginerii nemulțumiți au făcut plîngeri la deputați, nu poate fi luat de nimeni în nume de rău, dar trebuia să le ceară avansări, locuri libere, sume în buget, căci alt-fel dacă dînșii vor fi mulțumiți azi, vor veni alte nemulțumiți mîine; dacă unii au găsit cîți-va deputați ca să facă modificări cari le convin, alții pot găsi cîțiva senatori cari să ceară alte modificări, cari le convin lor, și atunci nu are să se mai isprăvească. Ceiace nu este însă admisibil este că nu s'a dat D-lor deputați cari au semnat proiectul de lege indicațiuni cari sunt de acord cu starea actuală a lucrurilor. Corpul tehnic are destui defăimători, cu care Societatea Politehnică a avut de luptat, în cit ar fi fost de dorit să nu mai vină defăimări chiar din partea inginerilor.

Sunt mulți cari spun că depunerea acelu proiect de lege a fost numai un incident, fără nici o urmare, întru cit s'au și făcut înaintările după tabloul alcătuit în Februarie. Mi se pare însă că un act al parlamentului nu se poate considera ca o cantitate infinitezimală neglijabilă, pentru ca să nu fie semnalată în acest Buletin, prin care se transmite posterității tehnice române fazele prin care a trecut corpul nostru tehnic. Legea și expunerea de motive au fost publicate în Monitor, și ce este scris acolo va rămîne. E bine dar să rămînă undeva scris și apărarea noastră în contra afirmațiunilor dintrînsul.

Expunerea de motive începe prin a acuza pe autorul legii corpului tehnic, care nu este de cît respectatul nostru Președinte de onoare și actualul Președinte al Adunării Deputaților, D-l C. Olănescu, că a copiat legea corpului tehnic după legi streine, care nu se potriveau la noi. Această acuzare nu este nouă, ea pare inspirată dela cele ce a scris D-l N. Petculescu în Buletinul din 1909 pag. 413, după cum se poate vedea din alăturata comparațiune de texte :

Din *expunerea de motive* :

Legea de organizarea corpului tehnic din 9 Iunie 1894, cu modificările ei din 25 Decembrie 1898 și 1 Aprilie 1900 este copiată în cea mai mare parte de pe legile de organizare a corpurilor de poduri și șosele din Franța, Belgia și Italia.

Din articolul D-lui N. Petculescu :

Legea română din 9 Iunie 1894 cu modificările ei din 25 Decembrie 1898 și 1 Aprilie 1900 este copiată după legea franceză.

Pe cînd însă în țările sus citate legea nu cuprinde de cît inginerii din Serviciile de poduri și șosele și serviciile hidraulice, la noi a ajuns să coprindă :

(Se numără 10 Administrațiuni).

Pe cînd însă legiuitorul italian și cel belgian copiind legea franceză talmăcesc credincios spiritul acestei legi și o fac să îmbrățișeze exact aceleași categorii de funcționari ca în Franța, legiuitorul român se de-părtează cu totul de la principiile ei creind prin aceasta o stare de lucruri nelogică și vicioasă.

Afirmațiunile acestea sunt gratuite. Mai întii este un lucru bine cunoscut de oamenii de Stat și de legiuitori, că legile nu sunt rezultate logice, ci ele isvorăsc din necesități independente de rațiune. Poți duce în o țară pe toți logicianii streini cei mai de frunte și nu au să facă o lege acelei țări cum îi trebuie ei. Legea actuală nu este copiată după legi streine; ea este complectarea, extinderea și armonizarea cu alte legi organice a *Regulamentului pentru organizarea corpului de Ingineri civili* din 4 August 1862 și pe baza căruia a trăit Corpul tehnic român pînă în 1894. Că acest regulament a fost inspirat după altele streine, lucrul este cu puțință, căci în 1862 erau puțini ingineri la noi și ei făcuseră puține lucrări. Că în acel regulament se simte mai mult influența franceză, lucrul este iarăși posibil, căci pe atunci de acolo ne venea cultura; mai mult încă. cu 10 ani înainte, Domnitorul Știrbei adusese pe inginerul *Léon Lalanne*, ca să organizeze corpul de poduri și șosele dela noi din țară. Dar cînd un asemenea regulament funcționează la noi în țară 32 ani, dînd rezultate admirabile, nu era natural ca el să fie luat de bază la alcătuirea unei legi și a nu mai copia legi streine? Că să ne dăm seama cît de bine a corespuns acel regulament cu nevoile noastre, este destul să spunem că sub el s'au început marile lucrări tehnice ale țării noastre și că s'a dezvoltat geniul civil român pînă acolo încît, acum 20 ani ajunseserăm să putem face ceiace nu pot face azi țări mai de mult organizate ca a noastră. Sunt azi țări cari cer uzinelor streine să le verifice calculele și planurile proiectelor ce le trimet, și ca ele să-și ia răspunderea lor, pe cînd la noi asemenea clauze de neconfiență în corpul tehnic nu s'au pus niçi la construcția podului peste Dunăre, deși

aceasta era cea mai mare construcțiune metalică ce se făcuse pînă atunci pe continentul Europei!

Și acest lucru îl știa toată lumea la noi. Iată de exemplu ce spunea d-l *N. Fleva* la discuția legii corpului tehnic :

«Din toate profesiunile liberale, trebuie să recunosc că dacă «este o dezvoltare care a putut să facă mirare chiar streinilor «în dezvoltarea culturală a noastră, este negreșit dezvoltarea corpului tehnic, fiindcă nu au trecut nici 20 ani de cînd se zicea că «în țara noastră inginerii nu sunt în stare să facă un drum de «fier, că nu știm să le administrăm, că nu avem elemente necesare între români. Astăzi grație dezvoltării geniului inginerilor «noștri putem să sfidăm pe aceia cari susțineau un asemenea lucru «și să numai facem apel la ajutorul streinilor».

Cînd dar să văzuse cît de bine merg serviciile la Ministerul Lucrărilor Publice și cît de rău mergeau serviciile tehnice la alte Ministere, și la Comune, unde nu numai că nu puteau scăpa de streini, dar unde aceștia reușiau să dea afară pe români, nu era natural ca organizarea aceluia Minister să fie extinsă cît mai mult în ceiace privește recrutarea și condițiunile de funcționare ale inginerilor? Nu era natural ca toți inginerii să fie adunați în o mare familie tehnică, supusă unei aceleiași legi, și scăpați de vicisitudinile politice, pentru ca ei să poată lupta cu mai multă rîvnă și cu mai multă siguranță la dezvoltarea economică a României? Acest mare și frumos principiu a fost înscris de D-l *C. Olănescu* în legea Corpului tehnic, lege după care toți inginerii «să se bucure de aceleași drepturi și să aibă aceleași datorii în toată țara» Corpului tehnic trebuia «să i se garanteze autoritatea și prestigiul necesar unei asemenea instituțiuni; trebuia să i se asigure o statornicie, o emulațiune «și un viitor» după cum spunea raportorul legii din 1894.

Cu ingineri cari să nu fie siguri de situațiunea lor, cari să nu știe ce are să li se întîmple de azi pe mîine, cari să fie mutați fără motiv dela un loc la altul, cari să fie plătiți cînd după o lege, cînd după alta, cari să fie numiți și înaintați cînd după insistențele unora, cînd după recomandațiunile altora, cari să stea noaptea prin cafenele și prin cluburi spre a vedea pe lîngă cine trebuie să se alipiască pentru ca să-i meargă mai bine, se putea face politică dar nu tehnică. Ingineria evoluiază neconținut; inginerul are nevoie de timp și de liniște pentru ca să studieze, pentru ca să se poată ține în curent cu marile progrese ale tehnicei moderne. Legea corpului tehnic le-a dat aceste lucruri, le-a dat stabilitate,

de și nu inamovibilitate, iar dacă pe ici pe colo s'a auzit de cîte un caz, faptul este că acolo și inginerii au eșit din sfera propriei lor activități.

Că efectul legii a fost salutar se poate vedea, din aceia că dela 1894 pînă acum inginerii au putut pătrunde în mai toate administrațiunile cu servicii tehnice. și că ea a fost, și este încă și azi, punctul de de miră pentru cererile de organizare și a altor profesioniști ca arhitecții, chimiștii, profesorii, silvicultorii etc. Faptul că unele dispozițiuni nu convin unora sau altora nu e de mirat, căci nu există lege care să convină tutulora, sau care să mulțumească pe toată lumea. Că s'au făcut greșeli la aplicarea legii, că ea a fost călcată uneori, lucrul este foarte posibil, căci «*erare humanum est*» este o axiomă ca și cele puse de Euclide la începutul geometrii lui. Astfel, ca să nu se creadă că eu nu sunt convins de acest lucru, voi cita un caz de eroare pozitivă. În Buletinul administrativ din Fevruarie 1912 se vorbește de o admitere în corpul tehnic pe ziua de 1 Iulie a unui fost elev al meu, căruia nu i-am putut da nota de terminarea școlii decît la finele lui Septemvrie. Dar asemenea erori se pot rectifica, căci după cum unora li s'a rectificat vechimea în plus, altora li se poate rectifica în minus, dacă se constată că au fost înscrși în corp înaintea de a termina școala. Nu trebuie însă să se ia asemenea erori izolate ca motiv pentru modificarea unei legi, căci ori și cîte modificări i s'ar aduce, erori tot se pot face.

Legea corpului tehnic a fost modificată pînă acum în trei rînduri. Prima dată pentru a se suprima avansarea inginerilor-șefi la vechime. S'a găsit cu drept cuvînt, că după cum un căpitan nu poate fi avansat maior de cît dacă dovedește că știe și poate să conducă trupele la război, tot așa și inginerii să nu poată fi făcuți conducători dacă nu dau dovadă că pot conduce pe ingineri în biurouri tehnice, divizii sau servicii. Este un lucru bine cunoscut că etatea nu este un element necesar și suficient pentru a conduce. Chiar D. N. Petculescu în studiul D-sale publicat în Buletin ajunge la concluziunea că avansarea la ingineri-șefi trebuie să se facă la alegere. A doua modificare s'a făcut în 1900 în timpul crizei, pentru a reduce ajutoarele pe cari le dedea Statul inginerilor puși în disponibilitate. În fine a treia modificare s'a făcut anul acesta prin crearea a două grade noi de conductori. În afară de aceste trei modificări legea a rămas intactă pînă azi. Modificările propuse acum ating însă principiile fundamentale ale legii. Voi examina pe rînd modificările propuse.

(Va urmà).